

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Nyírmihálydi

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

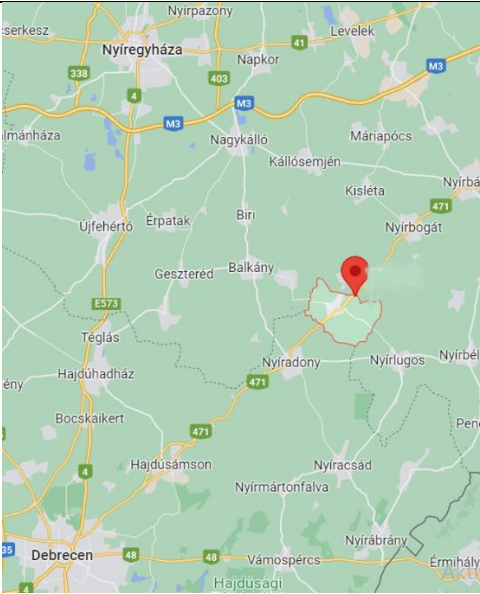
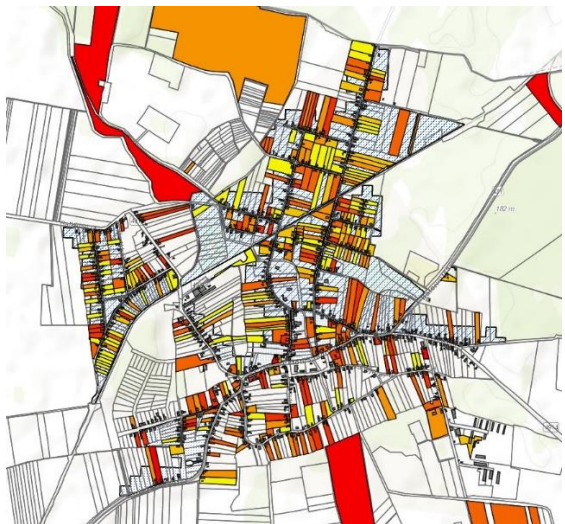
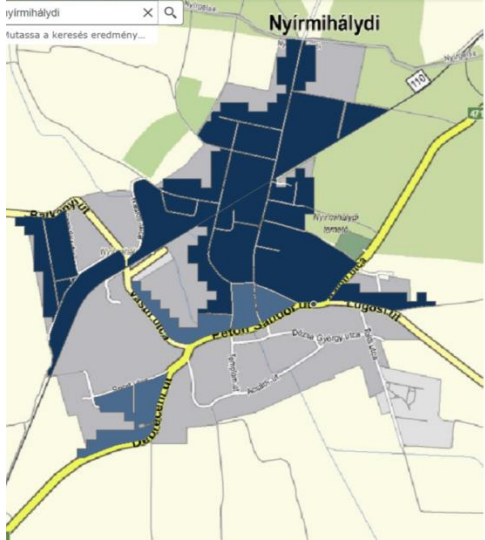
Nyírmihálydi

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Nyírbátori járás

Szervezet neve: Tutor Alapítvány a Betegek és Szegények Megsegítéséért

Dátum: 2022.03.29.

	<p>Terület: 25 km² Lakónépesség: 2216 fő Jogállás: Község Járás: Nyírbátori Megeye: Szabolcs-Szatmár-Bereg</p> <p>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN</p> <p>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN</p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
	
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Nyírmihálydi	
Megye	Szabolcs-Szatmár-Bereg	
Járás	Nyírbátori	
Programba vonás köre	1	
Szervezet neve	Tutor Alapítvány a Betegek és Szegények Megsegítéséért	
Lakosságszám (2021)	2185	
Lakosságszám változása 2021/2011 (%)	99 %	
15 év alattiak aránya (2021)	26,3 %	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	96 %	
60 éves és idősebbek aránya	14 %	
60 éves és idősebbek arányának változása 2021/2012 (%)	99 %	
Lakásszám (2011)	650	
Üres lakások száma (2011)	53	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	1343	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	343	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	1343	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	419	
Lakások száma (2019)	652	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	466	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	397	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	592	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	276	
WC nélküli lakások száma (2011)	163	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	38	
Egy szobára jutó lakó (2021)	1,5	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	1329533 Ft	
Egy főre jutó szja alap klaszter átlagtól való eltérése,% (2019)	88 %	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	2225000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	56	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	20	

Tartalomjegyzék

1	A település leírása	1
1.1	A település pozíciója.....	1
1.2	A település szerkezetének leírása	4
1.3	Lakhatással kapcsolatos fejlesztések.....	5
1.4	Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban	6
2	A lakosság helyzete	7
3	A lakásállomány helyzete	10
4	Lakhatási beavatkozási terv.....	12
4.1	A lakhatási szegénység fő problémái	12
4.2	Fő beavatkozási irányok kijelölése és prioritizálási szintek leírása.....	14

1 A település leírása

Nyírmihálydi több éve FETE település, 2019-ben készült a Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) és a Települési Szociális Diagnózis is. A FETE 2018 óta van jelen a településen. A megvalósító szervezet a Tutor Alapítvány, mely már előtte is jelen volt a településen. Interjú az előkészítő szakaszban a Jelenlétpont vezetőjével és munkatársakkal készült. Interjúm rövidebb ideig részt vett helyi családsegítő és védőnő. A szegregátumban terepbejárás történt.

1.1 A település pozíciója

Fekvése, távolság járásközponttól, megyeszékhelytől, nagyobb munkaerőpiaci központtól, közösségi közlekedés helyzete. Növekvő vagy csökkenő lakosság, el- és bevándorlás mértéke, szegregátumban élők/roma lakosság aránya. Helyi és térségi munkalehetőségek, ahol dolgoznak. Milyen szolgáltatások érhetők el a településen. Önkormányzati fejlesztések felsorolása az elmúlt időszakban.

Nyírmihálydi Község Nyíregyházától 40 km-re dél-keletre fekszik, a 471-es számú főút mentén, illetve a vasúthálózatba a Debrecen-Mátészalka fővonalon kapcsolódik be. Közigazgatási területe 2548 ha és 4715 m², belterület 258 ha 6795 m². A Hajdúság és a Nyírség megyehatárán elhelyezkedő község gazdaságára főként a mezőgazdasági tevékenység jellemző. A településen élők megélhetését 18 vállalkozás, valamint az Önkormányzat közcélú foglalkoztatása biztosítja. A falu határában folyik a Kállai-főfolyás. Közvetlenül szomszédos települések: Nyírlugos, Nyírgelse és Szakoly.¹

forrás: google térkép²

A település infrastrukturális ellátottsága csaknem 100%-os. A vezetékes ivóvíz-, villany-, gáz-, csatorna-hálózat kiépített, a településen telefon és internet-hozzáférés is elérhető.

Elvándorlás:

A településen nem jellemző az elvándorlás az erős családi kötődések és az anyagi lehetőségek hiánya miatt. A legtöbben a szomszédos Nyíradonyba vágnak, de az a település nem szívesen fogadja a nyírmihálydiból betelepülőket. Néhányan házasságkötések révén költöznek el. 1-2 család esetében munkavállalásuk lehetővé tette, hogy városias környezetbe költözzenek (Nyírbátor). Településen belül a falusi CSOK ad lehetőséget, de ez keveseknek nyújt valós lehetőséget (bejelentett munkaviszony hiánya miatt).

¹ Helyi Esélyegyenlőségi Program (2019), 4.o.

² https://www.google.com/maps/@47.7333934,21.964208,3a,75y,150.69h,90t/data=!3m7!1e1!3m5!1so2330-5g1zpf0JZIAEItCw!2e0!6shhttps:%2F%2Fstreetviewpixels-pa.googleapis.com%2Fv1%2Fthumbnail%3Fpanoid%3Do2330-5g1zpf0JZIAEItCw%26cb_client%3Dmaps_sv.tactile.gps%26w%3D203%26h%3D100%26yaw%3D159.31407%26pitch%3D0%26thumbfov%3D100!7i16384!8i8192

Intézményhálózat, szolgáltatások:

Önálló Önkormányzat, a Polgármesteri Hivatalban 6 fő dolgozik főállásban. A településen működik Roma nemzetiségi önkormányzat. A Nyírbátor Város Szociális Szolgálat Család és Gyermekjóléti Központ Nyírmihálydiban heti 2 alkalommal lát el iskolai és óvodai szociális munkához kapcsolódó feladatokat. A Kistérségi Szociális és Egészségügyi Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Nyírmihálydiban 1 fő családsegítőt foglalkoztat. Az önkormányzat fenntartásában működik Biztos Kezdet Gyerekház és IKSZT. A településen egy óvoda, egy általános iskola és egy idősek otthona működik, a szociális alapszolgáltatások körében az Önkormányzat szociális étkeztetést és házi segítségnyújtást is biztosít. A településen egy háziorvosi rendelő és egy gyógyszertár működik. Az állami intézményeken felül egy egyházi intézmény is található, egy bentlakásos idősek otthona. Nyírmihálydiban megtalálható postahivatal, élelmiszerbolt, ruházati- vagy egyéb vegyesbolt, étkezési lehetőség. Étterem, illetve bankautomata nem található a településen.³

A cigány népesség száma 1600 fő, amely az össznépesség 70,5%-a. Az 1600 fős cigány lakosság 350 háztartást alkot, a 18 év alatti cigány származású gyerekek száma 700 fő.⁴ A 2011-es népszámlálási adatok felhasználásával 2019-ben készített HEP-ben a romák aránya 60%-os volt.

Helyi és térségi munkalehetőségek:

A településen működő vállalkozások foglalkoztatási potenciálja alacsony. Nyírmihálydiban jelenleg 18 vállalkozás működik, ebből kettő foglalkoztatott nélkül, 16 pedig mikrovállalkozás formájában, amely 1-9 fő foglalkoztatására alkalmas. A vállalkozások 30%-a mezőgazdasági, 20%-a ipari, 50%-a pedig a szolgáltatási ágazatban működik. A község gazdaságára főként a mezőgazdasági tevékenység jellemző. A településen élők megélhetését a vállalkozások, valamint az Önkormányzat közcélú foglalkoztatása biztosítja.⁵

A község tökevonzó képessége kicsi, kevés a működő tőke, Nyírmihálydiban nem működik folyamatosan nagyvállalkozás. Az ipari befektetők hiánya miatt a helyi beszállító ipar nem alakult ki, nincsen szerves együttműködés a helyi vállalkozások között. A mezőgazdasági termelés jellemzően elaprózott birtokokon folyik. A termelés jelenleg nem versenyképes, az alkalmazott termelési technológia és módszerek korszerűtlenek; Biogazdálkodás nem jellemző a községben és a térségben.⁶

A helyben történt interjúk információi szerint a következő településekre járnak el dolgozni:

- Nyírbátori gyárak: Colopast, Unilever
- Szárnyas feldolgozó Nyírgelse (Transfor): nehéz fizikai munka, monoton, a munkalétkör negatív.
- Helyi, környékbeli mezőgazdasági vállalkozások: gyümölcsös, uborka. Alkalmi munkavállalással tudnak itt dolgozni.
- Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma Nyírmihálydi önkormányzatnál 2021. 01.-12. hónapban: 160 fő⁷ Megoszlása:
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása: 98 fő,

³ Helyi Esélyegyenlőségi Program és a Települési szociális diagnózis

⁴ Települési szociális diagnózis – Nyírmihálydi (2019), 6.o.

⁵ Települési szociális diagnózis – Nyírmihálydi (2019), 7.o.

⁶ Helyi Esélyegyenlőségi Program - Nyírmihálydi (2019), 9.o.

⁷ <http://kozfoglalkoztatatas.bm.hu/>, letöltés: 2022.03.29.

Országos közfoglalkoztatási program támogatása: 14 fő,
 Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen: 48 fő.
 Mezőgazdaság: 20 fő
 Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás: 9 fő
 Szociális jellegű program: 18 fő

- Közfoglalkoztatotti státusz a Tutor Alapítványnál 9, ebből 2022. márciusban betöltött 7.

A gyárak külön buszjáratot indítanak az ott dolgozóknak, néhányan telekocsival jutnak el a munkahelyekre, 8-10 fő tömegközlekedést vesz igénybe (buszjáratok), a szárnyas feldolgozóhoz leginkább biciklivel vagy gyalogosan mennek, ennek távolsága 5 km.

Közlekedés:

Helyközi közlekedés megoldott a településen, mind vonat, mind buszjárat megfelelő járatsűrűséggel közlekedik.

Volánbusz közlekedés⁸:

- Nyírmihálydi-Nyírbátor 21 járat
- Nyírmihálydi-Debrecen 26 járat

MÁV közlekedés⁹:

- Nyírmihálydi-Nyírbátor 12 járat (26 perc, 19 km)
- Nyírmihálydi-Debrecen 12 járat (kb. 1 óra, 39 km)

Az Önkormányzat minden lehetőséget megragad, hogy uniós ill. hazai forráshoz juttassa a települést.

Az Önkormányzat lakhatási szempontól releváns, nyertes pályázatait:

	Cím	Pályázati azonosító	elnyert támogatás
1	„Nyírmihálydi egészségház felújítása”	TOP-4.1.1-15/SB1-2016-00006	56.798.000 Ft
2	„Telepprogram folytatása Nyírmihálydiban”	EFOP-1.6.2-16-2017-00003	200.000.000 Ft
3	„Élhetőbb vidékért!”	EFOP-1.5.3-16/2017-00091	486.152.000 Ft
4	„Nyírmihálydi és Nyírgelse ivóvízminőség-javító program”	KEHOP-2.1.3-15-2017-00073	220.000.000 Ft
5	„Szegregált életkörülmények javítása Nyírmihálydiban”	EFOP-2.4.1-16-2017-00007	200.000.000 Ft
6	„Nyírmihálydi Egészségház és Orvosi rendelő eszközbeszerzése”	MFP-NHI/2019	2.916.000 Ft
7	Nyírmihálydi Eszterlánc Óvoda fejlesztés”	MFP-FOB/2019	29.999.887 Ft

forrás: honlap¹⁰

⁸ <https://menetrendek.hu/>

⁹ https://elvira.mavinformatika.hu/elvira.dll/x/uf?iehack=%3F&ed=6241EE29&mikor=-1&isz=0&language=1&k=&ref=&retur=&nyit=&_charset_=UTF-8&vparam=&i=Ny%C3%ADrmih%C3%A1lydi&e=Debrecen&v=&d=22.03.30&u=1156&go=Menetrend

¹⁰ <http://www.nyirmihalydi.hu/>

Következtetés:

A település társadalmi szerkezete: Gettósodó település.
A hátrányos helyzetű, roma népesség aránya nő a településen belül.

1.2 A település szerkezetének leírása

A település központja, a szegregátumok, a szilárd útburkolattal való ellátottság, közművek rendelkezésre állása, a helyi adottságok alapján hol, melyik településrészen vannak a legkritikusabb (külön: árvizes részek) és a fejleszhető részek. Van-e elég lakható ingatlan, van-e elég felújítható ingatlan a településen.

Nyírmihálydi és térségének területe belvíz veszélyeztetett és mélyfekvésű. A mezőgazdasági adottságok gyengék, a földterület minősége az országos átlagot nem éri el, főként homok borítja. A település teljes egészében összközművesített¹¹; a szegregátumokban is be van vezetve mind az áram, mind pedig a gáz, azonban a legtöbben – anyagi fedezet híján - nincsenek rácsatlakoztatva. A 2. oldalon található táblázat KSH adatai alapján: 466 lakás rendelkezik közüzemi ivóvízellátással (ebből 185 db található inkább szegregátumban, a szegregátumban található lakások kb. fele, vagy valamivel több nincs bekapcsolva az ingatlan a vízhálózatba (kerti csap sincs)). 592 lakás háztartási villamos energiaellátással, a szegregátumban található lakások közül kb. 60 lakásban nincs bevezetett áram. A 397 lakás közcsatorna hálózatba kapcsolt, míg 276 háztartási gázfogyasztó. A rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya 86,58%. A településen 97%-ban kiépített pormentes út van¹², ugyanakkor a szegregátumban található utak minősége rossz, kátyús, repedezett. A településen és a szegregátumon belül található a vasútvonal, a vasútátkelőknél nem található sem sorompó, sem jelzőlámpa.

A szegregációs térkép alapján a településen két szegregátum található, van szegregálódó rész és kisebb arányban van az integrált terület.

Nyírmihálydi **nem szegregált részét** az alábbi utcák alkotják: Debreceni u., Petőfi Sándor u., - 471-es számú főút mentén, valamint a Lugosi u. (ezeknek az utcáknak csak a jobb oldala integrált rész). A Templom u., az Acsádi u., a Dózsa György u. és a Toldi u. alkotják még a település integrált részét.

Nyírmihálydiban két elmaradott, gondozatlan lakókörnyezettel és sivár utcaképpel rendelkező szegregátum található, amelynek közútjai közlekedésre nem alkalmasak. A szegregátum a település 2/3-at alkotja.

- **Szegregátum 1.:** Rákóczi u. Temető u., Akácfa u. József A. u. Úttörő u. Gelsi u. Csonka u., Szőlő u., Kossuth u., Arany J. u., Iskola u.
- **Szegregátum 2.:** Bartók B. u., Rózsa F. u. Vöröscsillag u.

A szegregátumok a településen belül helyezkednek el. Tömegközlekedés elérhető a szegregátum 1 km-es körzetében. Problémát jelent az illegális áramvételezés; a felhalmozott adósságok miatt többen nem jutnak elektromos áramhoz. A problémára reagálva a település vezetése nyitott az előre-fizetős mérőórák felszerelésére. Jellemző, hogy a fűtés faégetéssel, illetve gumiégetéssel van megoldva. Vezetékes víz részben érhető el. Bevezetett vízhálózat

¹¹ ekozmu.e-epites.hu, 2022.03.26.

¹² Helyi Esélyegyenlőségi Program – Nyírmihálydi (2019), 51. o.

számáról nincs adata a szakembereknek. A csatornahálózat elérhető, de nincsenek rákötve a hálózatra.¹³

A lakosság száma 2021/2011-es éveket összehasonlítva 99%-os, ami lassú csökkenést mutat, azonban a szegregátumban lakók száma a 2011-es népszámlálása adatok alapján 1343 fő, a 2019-ben készített Települési szociális diagnózis becslése alapján 1600 fő. A szegregátumban élők számában emelkedés figyelhető meg. 2011-ben a lakások 53%-a volt a szegregátumban.

A nagyobbik szegregátumban 140 lakás van, ahol 886 fő élt (6,3 fő/lakás), a lakók fele 18 év alatti.

- **Település tipológia:**
- 1. Rossz pozíció: munkaerőpiac nehezen megközelíthető, nincs jó közlekedés, nincsenek helyben szolgáltatások, munkahelyek NINCS HELYBEN ÉS NEM IS ÉRHETŐ EL KÖNNYEN MÁSHOL
- **2. Közepes: egyik megvan**
- 3. Jobb pozíciójú település: város környéki település, munkaerőpiac és szolgáltatások tu. könnyen elérhetőek, van jó közlekedés

Település szerkezet tipológia (köv: helyi bérlakásfejlesztéseket hol érdemes és hol nem megcsinálni):

- egész település szegregátum
- **a településen belül a szegregált részek a település nagyobb részét kiteszik**
- településen belül a szegregált részek a település jelentősebb, de kevesebb mint felét teszik ki
- falun belül csak kisebb szegregált részek vannak
- nincs szegregált rész a településen.

1.3 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések

Milyen lakhatással kapcsolatos fejlesztések voltak a településen: telepprogram, azok eredménye (új, felújított lakások, illetve hogyan osztották el: milyen célcsoportoknak, milyen kiválasztással.)

EFOP-2.4.1-16-2017-00007 azonosítószámú, „Szegregált életkörülmények javítása Nyírmihálydiban” elnevezésű projekt valósul meg a településen. Ez a korábbi „Komplex telep program Nyírmihálydiban” elnevezésű projekt (TÁMOP-5.3.6-11/1-2012-0091) folytatása, aminek keretében a település központjában, a szegregátumtól 900 méterre megépült egy Csillagház, illetve a kiválasztott szegregátum területén 1 Csillagpont (jelenleg Jelenlétpontként funkcionál), melyek a tervezett szolgáltatásokhoz és programokhoz biztosítanak helyet. Az EFOP-2.4.1-es konstrukcióban a közösségi játszótér megépítésével javítják a közösségi szemléletformálást, továbbá **5 szociális bérlakás** építését tervezték. A bérlakások elosztásáról, a kiválasztás módszertanáról nincs információnk.¹⁴

¹³ Települési Szociális Diagnózis – Nyírmihálydi (2019)

¹⁴ http://www.nyirmihalydi.hu/efop_241_16_projekt_aloldal.html

Önkormányzati információ alapján a szociális bérlakások települési elhelyezkedés: 3 lakás Acsádi u., 2 lakás Zrínyi u. Az EFOP-2.4.1-es konstrukcióban épült szociális bérlakáson kívül még **3 lakás** van az önkormányzat tulajdonában: 2 lakás Petőfi u., 1 lakás Debreceni u.

1.4 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban

(együttműködő, nem együttműködő, mennyire támogatja a településen belüli mobilizációt (szegregátumból kifelé, ha releváns) illetve a kifelé való mobilizáció blokkolásához fűződik-e valamilyen érdeke? (pl. gyerekszám helyi intézmények miatt, közmunka, egyéb függőségi rendszerek)

A megvalósító szervezet képviselője szerint az önkormányzat az EFOP-1.6.2-es és EFOP-2.4.1-es pályázatok megvalósításakor együttműködő volt a konzorciumban történő megvalósításban a partnerekkel (Tutor Alapítvány). A programok lezárulásával ugyanakkor az érdekeltsége a szegregátumban élők lakhatási problémájának kezelésében csökkent. Az ERFA projektben a szegregátumból történő kifelé irányuló mobilizációs elvárásnak megfeleltek.

2 A lakosság helyzete

Foglalkoztatottság és jövedelmek szintje a célcsoport tekintetében: milyen típusú munkákat végeznek (közfoglalkoztatottság, alkalmi/idegymunkák, hetelés, stb.), milyen jövedelemért, ezekben körülbelül hány fő érintett.

Célcsoportra jellemző-e az elvándorlás, ha igen, milyen településekre?

Legfőbb szociális problémák (élethelyzetek, devianciák, eladósodottság, uzsora, perspektívák, mely szolgáltatásokhoz nem férnek hozzá, nem megfelelő minőségű szolgáltatások)

A településen a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat, a közmunkaprogram és intézményei révén. A településen élők nagy része elsősorban a roma származásúak szociális ellátásokból a GYES-ből, GYET-ből, családi pótlékból, valamint foglalkozást helyettesítő támogatásból és közcélú foglalkoztatásból élnek.¹⁵ A településen élő emberek jelentős részének jelentenek szezonális jövedelemszerzési lehetőséget a mezőgazdasági idegymunkák, amely során feketén/szürkén foglalkoztatva epret, paprikát, paradicsomot, almát, uborkát szednek, dohányt törnek vagy kukoricát címereznek. Az építőiparban is el tudnak helyezkedni nem hivatalos kőművesi segédmunkát vállalva. A helyi interjúk alapján elmondható, hogy jellemzően a munkaadók nem alkalmaznak egyszerűsített foglalkoztatás keretében munkavállalókat, helyette az alulképzett rétegre inkább a fekete munkavégzés jellemző. A munkavállalók is inkább a fekete és szürke foglalkoztatást részesítik előnyben a „lefogások” miatt.

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	670	647	1 317	104	15,5%	73,25	11,3%	177	13,5%
2013	695	671	1 366	134,75	19,4%	77,75	11,6%	213	15,6%
2014	712	690	1 402	106,25	14,9%	83,75	12,1%	190	13,6%
2015	725	684	1 409	83,75	11,6%	61,25	9,0%	145	10,3%
2016	729	684	1 413	88	12,1%	67	9,8%	155	11,0%
2017	727	691	1 418	98,25	13,5%	82,25	11,9%	181	12,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Helyben készített interjúk szerint a következő településekre járnak el dolgozni:

- **Nyírbátori** gyárak: Coloplast, Unilever, ide a gyárak saját busszal szállítják az alkalmazottakat. Létszám kb. 8-10 fő.
- Szárnyas feldolgozó **Nyírgelse** (Transfor): nehéz fizikai munka, monoton, a munkalétkör negatív. Ez a lehetőség könnyen elérhető, akár napi/heti

¹⁵ Települési szociális Diagnózis – Nyírmihálydi (2019), 41.o.

bejelentéssel is foglalkoztatják a munkavállalót. Létszám változó: 8-10 főnek jelent bevételi forrást.

- **Helyi, környékbeli** mezőgazdasági vállalkozások: gyümölcsös, uborka. Alkalmi munkavállalással tudnak itt dolgozni. Napi bér kb. 8.000 Ft. (a napi bér összege változó, éjszakai műszakban több)
- Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma Nyírmihálydi önkormányzatnál 2021. 01.-12. hónapban: 160 fő¹⁶
- Közfoglalkoztatotti státusz a Tutor Alapítványnál 9, ebből 2022. márciusban betöltött 7. 2 fő az elsődleges-munkaerőpiacon tud elhelyezkedni.
- Építőipari lehetőségek a környéken, **Budapesten**. Az odajutást általában telekocsival oldják meg. Érintett létszám kb. 10-20 fő körül lehet.

Szociális problémák:

- Elhanyagolás
- Bántalmazás
- Alkoholizmus
- Drog
- Prostitúció¹⁷

A Tutor Alapítvány hozzávetőleg 240 családdal áll kapcsolatban (közvetett és közvetlen formában), ennyi családot ér el szolgáltatásaival, fejlesztéseivel. A szegregátumban kb. 350 háztartás van, ahol kb. 500 család él.

Több családnál is előfordul, hogy az újszülött gyermeket a kritikus lakhatási körülmények és a család szociális problémái miatt nem adják haza.

Kb. 5 ingatlanban élnek nagyon kritikus lakhatási szinten. Ez a szám emelkedik, ha a higiénés és iskoláztatási, lakhatási dolgokat is figyelembe vesszük (telepi környezetben lévők 80%-ára jellemző).

A Tutor Alapítvány szolgáltatásaival elért:

- Közvetett célcsoport: kb. 150 család
- Közvetlen célcsoport: kb. 90 család

Kooperálva, mobilizálható és bevonható a szociális bérlakás programba: jelenleg 4-5 család a későbbiekben még 5 család. Jelenlegi becslések alapján a Jelenlét Pont dolgozói 10 család lakhatási mobilizációját látják reálisnak, több ütemben, lépcsőzetes megvalósítás mellett.

A kiszolgáltatottság az uzsora-rendszer fogságába tereli a családokat! Helyi beszámolók szerint: 8 uzsorás van a településen, ami nagyon behálózza a települést. Kiszolgáltatottság is jellemző: pl. élelemért dolgoznak. Az uzsora települési szinten kb. háztartások tekintetében 60%-osan van jelen. Ez nem nyilvános dolgok, nem beszélnek róla, tabu téma. Az adósságkezelőnek sem beszélnek az uzsora létezéséről. Van olyan magánszemély, aki több

¹⁶ <http://kozfoglalkoztatas.bm.hu/>, letöltés: 2022.03.29.

¹⁷ Települési Szociális Diagnózis – Nyírmihálydi (2019), 31.o.

ingatlanokkal is rendelkeznek a településen, főként a szegregátumban, ezeket az ingatlanokat kb. 20.000 Ft-ért adja ki.

Jelenleg 6 család él albérletben, egy pedig szívességi lakáshasználó.

Egészségügyi szolgáltatások:

A településen egy háziiorvosi rendelő és egy gyógyszertár működik. A település a Dél-Nyírségi Többcélú Kistérségi Társuláson belül az orvosi ügyelet biztosítása érdekében mikrotérségi megállapodást kötött Balkánnyal és Szakollyal (központi ügyelet) ellátására.

Háziiorvosi Szolgálat: 4363 Nyírmihálydi, Zrínyi u. 7. szám

Ellátott feladat: háziiorvosi szolgálat biztosítása a községben, iskolaorvosi ellátás. Vállalkozás keretében a Pernecky Háziiorvosi Szolgáltató Betéti Társaság látja el.

Fogorvosi alapellátás: 4363 Nyírmihálydi, Petőfi út 4.

Ellátott feladat: fogorvosi alapellátás biztosítása, iskolaorvosi ellátás. Vállalkozás keretében a Marmaros Dent Kft. látja el.

Az életminőség javítását és egészségfejlesztést szolgáló intézkedések (Eütv.) biztosítottak Nyírmihálydiban. A család- és nővédelmi gondozás (Eütv., családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás, várandós szoptatós anya gondozása) a védőnői feladatellátás keretében biztosított a településen. Az ifjúsági egészségügyi gondozás speciális feladatainak ellátása (Eütv.) a kistérségben biztosított. Egészségügyi szakellátás helyben nem biztosított. Ezeket az ellátásokat a megyeközpontban, Nyíregyházán lehet igénybe venni.¹⁸

A bérlakásigény megalapozását segítő tábla (A segítségre szoruló családok besorolása a 3 típus szerint: az egyes típusokba hány család tartozik)

Családtípus	Családok száma
<u>Teljes nyomorban élő családok:</u> hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	szegregátumokban hozzávetőleg 10 család
<u>Minimális önfenntartó képességgel rendelkező családok:</u> megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idegymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszthető a család munkaerőpiaci részvétele.	szegregátumokban kb. 80%
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok:</u> viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkát. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvételre itt is szükség lehet.	szegregátumok 20%-át teszik ki

¹⁸ HEP, 56.o.

3 A lakásállomány helyzete

Épületek állapota, az életveszélyes, illetve kritikus állapotú házak számossága, aránya a településen, illetve a szegregátum(ok)ban. Tulajdonviszonyok elsősorban a segítségre szoruló családok körében (legális tulajdonviszonyok, mennyire jellemző albérlet, uzsora bérlet, szívességi lakáshasználat), ezek mértékének becslése Lakossűrűségi viszonyok vizsgálata (a statisztikai adatok és a valós helyzet összevetése) Üres ingatlanok, illetve megvásárolható ingatlanok (ház, telek) száma (kapcsolódóan az üres ingatlanok tulajdonosi viszonyai, tehermentesek-e, ténylegesen megvásárolhatók-e)

Épületek állapota:

A település teljes egészében összközművesített; a szegregátumokban is be van vezetve mind az áram, mind pedig a gáz, azonban a legtöbben – anyagi fedezet híján - nincsenek rácsatlakoztatva.

A szegregátumokban a lakások többsége alacsony komfortfokozatú, vagy komfort nélküli. A házakban többgenerációs nagycsaládok élnek, egy szobában átlagosan 7-8 fő él együtt.¹⁹ A szegregátumban épült lakások 2-3 szobásak, amelyek sokszor nem biztosítottak megfelelő körülményeket a kibővült családoknak. Több család a szoc.polos építkezést követően értékesítette az építési anyagokat, családjával együtt rokonaikhoz költöztek, ebből tartották fent magukat néhány hónapig. Emellett az ekkor épült házak az akkor vállalt gyermeklétszámra épültek, de az évek során a gyermekek is ott maradtak, és ott alapítottak családot. Így a telepeken található olyan lakás is, amelyben jelenleg 30 fő van bejelentve. A bővülés miatt megfigyelhető az is, hogy toldaléképületeket próbáltak meg készíteni sokszor vályogtéglából, természetesen az építési szabályokat figyelmen kívül hagyva, amely sokszor bírsághoz, bontáshoz is vezetett. A meglévő toldalékok sem minden esetben elégítik ki a megfelelő követelményeket, de kiegészítő teret biztosítanak a család részére. A telkek mindemellett alkalmasak további bővítésre, azaz szabályos toldaléképítményekkel bővíthető lenne a lakások hasznos tere.²⁰ Többgenerációs családok vannak.

Forrás: saját fotó

¹⁹ Települési Szociális Diagnózis – Nyírmihálydi (2019), 41. o.

²⁰ Települési Szociális Diagnózis – Nyírmihálydi (2019), 41. o.

Tulajdonviszonyok:

Rendezetlenek a tulajdonviszonyok, ez nehezíti a közmű-bekötéseket pl. feltöltőkártyás áramvételezés stb. Sok esetben zsebszerződések vannak, mert az ingatlan átírásának költségeit vagy a hagyatékolás költségeit nem vállalják, nem képesek kifizetni. Jellemzően saját tulajdonban élnek a családok, de pontos adatokkal nem rendelkezünk.

Jellemző az áramlopás (kampózás). Az együttműködő családoknál előre fizetős órákat tud beköttetni a lakó a Tutor segítségével. Ennek költsége jelenleg 230.000 Ft + a belső vezetékelés költsége 80000. Krízisalapból tudják megelőlegezni a költségeket. Az ingatlanokban a vízhálózat bekötöttség száma 466, ami magasnak mondható. A szegregátumokban azonban a lakáson belüli vízvezeték megléte ennél jóval alacsonyabb. A WC nélküli lakások száma 163 db. A gázszolgáltatás megléte a szegregátum lakásaiban nem jellemző. Kályhával fűtenek, amibe fát és gumiabroncsot is használnak. Krízishelyzetekben az alapítvány kályhát biztosít a rászorulóknak.

A FAGYI-ba bevont családok közül az alábbi az aránya közműellátottságnak:

82 lakásból 14 lakásban nincs áram, 16 lakásban nincs víz, 9 olyan ingatlan van, ahol az áram és a víz sem elérhető.

Lakósűrűség:

Megnevezés	Kód	Lakásban lakók, 2011(Település)	Lakás (népszámlálás), 2011(Település)
Nyírmihálydi	2636	2111	652
Forrás:(TelR) KSH-NEPSZ			

Egy szobára jutó lakók száma 1,5 fő (KSH, 2021)

Ugyanakkor a szociális diagnózisban ez található: „A házakban többgenerációs nagycsaládok élnek, egy szobában átlagosan 7-8 fő él együtt. A szegregátumban épült lakások 2-3 szobásak, amelyek sokszor nem biztosítottak megfelelő körülményeket a kibővült családoknak.”

Üres ingatlanok:

A KSH adatai alapján 2011-ben a településen 53 üres ingatlan volt. Helyi adatgyűjtés szerint üres lakás nem nagyon marad, mert széthordják építési anyagnak és tüzelőnek, vagy drogtanyákká válnak.

Eladó ingatlanok száma:

Az internetes portálokon 3 eladó ingatlan található a településről. 2 ház az integrált részen található, 1 a szegregált területen.

A településen jelen lévő szervezet folyamatosan figyeli és nyomonköveti az ingatlanpiacot, javaslatok tesz a helyi lehetőségekhez mérten.

A bérlakásigény megalapozását segítő tábla (a lakásállomány tipizálása: az egyes típusokba hány lakás tartozik a településen (elsősorban a segítségre szoruló családok körében))

Lakástípusok:	Lakások száma
életveszélyes házak	A szegregátumban legalább 5 lakás életveszélyes: <ul style="list-style-type: none"> • Csonka u. 1. nagyon problémás tulajdonviszonyok rendezetlensége miatt • Szőlő u. 17. • Gelsi u. 1/b. • Rákóczi u. 5. • Toldi u. 2.
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	nem megítélhető
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	nem megítélhető
jobb állagú házak, amiket érdemes modernizálni	nem megítélhető

4 Lakhatási beavatkozási terv

4.1 A lakhatási szegénység fő problémái

Legfőbb lakhatási problémák összegzése (a szegregációt, a közmű ellátottságot (közmű elérhetősége, közmű szolgáltatásokból kikapcsolt lakások), lakásállomány javítását, tulajdonviszonyok rendezését, eladósodottság problémáit is érintve)

- A településen található két **szegregátum** a település több mint 2/3-át alkotják. A két szegregátum lakói nem keverednek egymással. A teljes lakosság 2185 fő, melyből 1343-an élnek a szegregátumokban és veszélyeztetett területen. A településen 2019-es KSH adatok alapján 652 lakás található, melyből 419 azon lakások száma ami szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban található
- **Közműellátottság** jónak mondható, a település egészében kiépítésre került az áram, víz, csatorna, gázvezeték, telefon. Az ellátottságot a kikapcsolások magas száma árnyalja.
- **Lakásállomány** javítása: Kríziskezelésben a „tetőkommandós” beavatkozás volt eddig az egyik lehetőség. (Folyamata: Diagnózis elkészítése egy krízishelyzetben, ács, árajánlat, műszaki felmérés, statikai állapotfelmérés, szakmai indoklás, költségvetés készítése. Meg kell nézni, hogy családon belüli megoldás van-e. Amennyiben indokolt és alátámasztható a beavatkozás, akkor engedélyezésre kerül.) Kályhaprogram volt a másik lehetőség, igényfelmérés után részletre, szerződéssel kályhát vagy sparheltet kaphattak a rászorulóknak.
- **Tulajdonviszonyok rendezése: nincs adat.**
- **Eladósodottság** kezelésében: Munkaerőpiaci mentor és adósságkezelési tanácsadó segít. Végrehajtás jellemző (nincs megelőzés) telefon tartozásból adódik a legtöbb végrehajtás. Egymás okmányaival is visszaélnék, telefont hoznak ki, de a részleteket nem fizetik. Vannak bírságok (maszkviselés, bicikli) is és

jellemzőek a rendőri túlkapások is. Jellemzőek a közműtartozások (áram, víz) – védendő fogyasztó státuszt kérnek. Az együttműködő családok önkéntesen vállalják a havi részletfizetést 5-10.000 Ft-ot is. A 1. szegregátumban kb. 45-50%-ra tehető azok száma akik nem fizetik a közműveket.

Család-lakáshelyzet mátrix: a szegregátumban élő a FAGYI program családjai (összes bevont család 82) és az életveszélyes lakásokban élő családok körében (családok száma):

	Teljes nyomorban élő családok	Minimális önfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Összesen FAGYI családok körében	Összesen a teljes célcsoport körében (családok száma)
azonnali életveszélyt jelentő lakás	6 család*	0	0	0	10 család (5 lakás)
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni	0	M4:2	0	2	n.a.
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)	M1:0, M2:0 M3:0, M4: 1 M5: 0 ÖSSZ:1	M1:1, M2:0 M3:0, M4: 2 M5: 0 ÖSSZ: 3	M1:0, M2:0 M3:0, M4: 3 M5: 2 ÖSSZ:5	9	n.a.
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni	M1:0, M2: 0 M3: 0, M4: 0 M5: 0 ÖSSZ:0	M1:6, M2: 4 M3: 2, M4: 2 M5: 0 ÖSSZ: 14	M1:5, M2: 13 M3: 18, M4: 4 M5: 18 ÖSSZ: 58	72	n.a.
Összesen FAGYI családok körében	1	19	63	83	n.a.
Összesen a teljes célcsoport körében	11 család	n.a. (becslés 80%)	n.a. (becslés 20%)	-	n.a.

Jelölések: * nem FAGYI család, M: FAGYI program munkatársainak a családjaikra vonatkozó becslése.

Az egyik fő következtetés, hogy a településen legalább 63 olyan család van, aki jobb szociális helyzetű, de lakhatási helyzete javításra szorul, és az ő körükben is vannak olyan családok, akiket túlzásfoltosság illetve a rossz lakásminőség fokozottan érint. Öt olyan minimális önfenntartási képességgel rendelkező család van, akiknek a lakását lakhatóvá szükséges tenni, illetve egy részük lépcsőzetes modellben a mobilizálás célcsoportja lehet. 14 családnak modernizálható a lakása, tehát magasabb komfortfokozatúvá tehető, aminek a költségeihez is esetleg hozzá tudnak járulni.

Hat olyan nyomorban élő család van, akinek a helyzetét mindenképpen meg kell oldani, krízislakás biztosításával vagy rokonhoz költözéssel.

4.2 Fő beavatkozási irányok kijelölése és prioritizálási szintek leírása

A lakhatási viszonyok javítását célzó beavatkozások megalapozása érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:

- **Eladósodottság kezelésének kiterjesztése:** a már folyó adósságkezelési programba több családot szükséges bevonni, ennek érdekében első lépésként a családokban tudatosítani kell a probléma súlyát, az adósságok törlesztésének előnyeit, és együttműködővé kell tenni a családokat e téren. Fokozatosan fel kell mérni, hogy hány család érintett az eladósodottság problémájában, illetve közülük potenciálisan hány tehető együttműködővé.
- **Tulajdoni jogviszonyok rendezése:** szükséges megkezdeni a jogviszonyok rendezését, ezzel kapcsolatban jogi tanácsadást kell nyújtani a családoknak. Először azokra a családokra kell koncentrálni, melyek potenciálisan bevonhatóak a lakhatási programokba, de a tulajdonviszonyok rendezetlensége ennek akadályát jelenti.
- **Foglalkoztatás javítását célzó program:** a munkaerőpiaci mentor tevékenységére támaszkodva a lakhatási programokba potenciálisan bevonható családokra kell koncentrálni. Ez a programelem fontos része a mobilizálandó családok felkészítésének.

Lakhatási programok:

- a **közműszolgáltatásokba való be-, visszakapcsolás** támogatása elsősorban a víz- és az áramszolgáltatás tekintetében. Az áramszolgáltatás esetében előrefizetős villanyóra felszerelése. Az adatok szerint mintegy 190 lakásban nincsen vízszolgáltatás a lakásban, 60 lakásban pedig nincs áramszolgáltatás (kettő között van átfedés is). A beavatkozásban első lépcsőben azok a háztartások élvezhetnek prioritást, akiknél a vízszolgáltatás már be van vezetve a telekre, mivel a csatlakozás költsége alacsonyabb számukra.
- A **magántulajdonú házak felújításának támogatása.** Mivel a javításokra, felújításokra potenciálisan nagy az igény, ezért érdemes azokra a családokra koncentrálni, akik vállalják, hogy saját munkával és ha lehetőségük van rá, saját forrással részt vesznek a munkálatokban. A program első lépéseként a részvételi és együttműködési hajlandóságot szükséges felmérni a családok körében. A kritikus állagú és nem felújítható lakások esetében a legszükségesebb karbantartási munkákat lehet elvégezni (ez jelenleg a krízisalapból folyik), míg a másik két jobb lakástípus kategóriában már komolyabb felújítások is támogathatóak lehetnek.
- **Bérlakásfejlesztés tekintetében**
 - o **Krízislakások kialakítása:** szükséges a településen néhány olyan krízislakás kialakítása, ahová az életveszélyes lakhatási helyzet és súlyos családi konfliktusok esetén családok elhelyezhetőek. A helyi megvalósító szervezet szerint ezeknek a lakásoknak nem szabad magasabb komfortfokozatúnak lennie, mert a jellemzően teljes nyomorban élő családok a magasabb költségeket nem tudják viselni, és ez gátolná a helyzetük stabilizálását. Ezeknek a családoknak a szociális helyzete, életvezetési képességei csak fokozatosan javíthatók. Jelenleg 3 olyan család van, akinek krízislakás szükséges.
 - o **Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak:** a viszonylag jobb jövedelmi helyzetű, rendszerezett életvitellel rendelkező családok lehetnek az elsődleges célcsoport, köztük is azok a fiatal családok, akik szüleiknél túlzásfolt lakásban élnek. Becslések szerint legalább 25-30 ilyen család van.
 - o **Lépcsőzetes mobilitás kialakítása:** az eddig beazonosított családok közül potenciálisan 5 család van, akik jobb szociális helyzetűek, de rosszabb minőségű, még felújítható lakásban laknak. Ők mobilizálhatóak lehetnek a magasabb komfortfokozatú lakásokba, míg az ő volt lakásaikba a kritikus lakáshelyzetben élő családok költözhetnének.
 - o **Más településen kialakított bérlakásokba történő mobilizálás:** ennek célcsoportja olyan családok lehetnek, akik rendelkeznek rendszeres, elsősorban bejelentett munkával, vagy hajlandók és képesek ebbe az irányba elmozdulni. Jelenleg 8-10 főről tudott, hogy rendszeres bejelentett munkával rendelkezik környéken lévő üzemekben, ami potenciálisan

kb. négy családot jelenthet. Összefoglalóan a potenciális célcsoport nagysága elsősorban a jelenleg ismert célcsoport körében:

Stabilizálás

- Szoft programok: - adósságkezelés: a szegregátumban élő családok közül legalább 150-200 család - tulajdonviszony rendezés: nem ismert

Stabilizálás

– Magántulajdonú lakások fejlesztése:

- legszükségesebb karbantartási munkák végzése: 11 család (hány család az nem ismert)

- lakások komfortosítása, felújítása: mintegy 60 lakás

Bérlakásfejlesztés

- krízislakás: 3 családnak

- településen belül mobilizálható mintegy 30 család

- más jobb helyzetű településre mobilizálható mintegy 4 család.

7.3.3 A bérlakásfejlesztési terv

A helyi bérlakásfejlesztési igények a realitásokhoz közelítő nagyságrendjének megbecslése előtt sorra vesszük a fejlesztések, illetve a mobilizálási lehetőségeket befolyásoló tényezőket:

A bérlakásfejlesztés nagyságrendjét helyben módosító tényezők:

település közlekedési összeköttetései	kifejezetten kedvező
helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte	nem jellemző, inkább mikrovállalkozások A megvalósító szervezet által folyamatban van a szociális vállalkozás fejlesztése.
helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre	pontos információk még nincsenek, de a becslések szerint alacsony
közműinfrastruktúra	alpinfrastruktúrák szinte a település egészében kiépített
megvásárlandó ingatlanok tulajdonviszonyai	nincs adat
uzsora	erőteljesen jelen van
iskola, szociális szolgáltatások elérhetősége	óvoda, iskola van, azonban teljesen szegregáltak, nehéz az intézményekkel az együttműködés
szegregátumok relatív mérete a településen	a településnek több mint a felét alkotják

A bérlakásfejlesztés településhatárokon kívülre történő mobilizálás lehetőségeit csökkentő tényezők:

településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában	jelenleg még nincs információ
konfliktusok a küldő és befogadó települések között (családi szint)	jelen van, a nyírmihálydiak külső megítélése kedvezőtlen (erős stigmatizáltság)
ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen	jelen van
szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen	jelenleg nem lehet még megítélni
térségi növekedési centrum	Nyírbátor, Debrecen, Nyíradony
a helyi rokonsági támogató hálózattól való függőség	erős

fogadó árszínvonala	település(ek)	magas	A környéken jelentősen magasabbak az ingatlanárak mint Nyírmihálydiban.
--------------------------------	----------------------	--------------	---

A ténylegesen megvalósítható bérlakásfejlesztések megbecslése:

1. Krízislakások biztosítása: 3db lakás szükséges

Jelenleg három krízislakásra van szükség, ami iránt hosszabb távon is kereslet van a településen, mivel több család lakhatása kerül rendszeresen bizonytalan helyzetbe az ingatlanok életveszélyes állapota, illetve a túlszűfolt lakásokban élő családok között kialakuló konfliktusok miatt. A krízislakások nagyban hozzájárulhatnak a gyerekek családból való kiemelésének megelőzéséhez. A helyi megvalósító szervezetek szerint ezeknek a lakásoknak statikai és egészségügyi szempontból normál minőségűeknek kell lenniük, de nem szabad magasabb komfortfokozatúnak és ezért magas fenntartási költségűnek lenniük.

2. Bérlakásfejlesztések

A potenciális célcsoport köréből a megvalósító szervezet szerint csak olyan családok tudnak ténylegesen élni a bérlakásfejlesztések adta lehetőséggel, akik megfelelően ösztönöztek és együttműködőek, illetve van esély arra, hogy azzá tehető, továbbá rendszeres munkával és viszonylag magasabb jövedelemmel rendelkeznek. Figyelembe véve a 4 éves megvalósítási időszakot (a terv elkészítéséhez képest), az alábbi nagyságrendek vállalása lehet reális: - településen belüli mobilizáció: teljes időszakban 8-10 család, ami egyben **8-10 bérlakás létrehozását jelenti a településen,**

- más településre való mobilizáció. 2 család.

A cselekvési terv kidolgozásáig az alábbi lépések megtétele szükséges:

- a szegregátumokban a lakhatási helyzet alaposabb felmérése (lakásszámok, minőségi besorolás),

- a családok szociális helyzetének tágabb körű felmérése, különös tekintettel az eladósodottságra és a foglalkoztatási viszonyokra.

Szükséges, hogy a beszerzett információk alapján folyamatosan aktualizálódjanak a családlakhatási mátrix adatai, illetve megkezdődjön annak a felmérése, hogy a beazonosított családok közül ténylegesen kik lehetnek bevonhatóak a programokba.

Az alábbi mátrix kitöltése számszerűen jelen információk alapján nem lehetséges.

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)	Támogatható			szociális munka kíséréssel megállapítható
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)	Támogatható	Támogatható	Nem támogatható	2-5
Túlszűfolt lakásból szétköltöző család költözik be	Támogatható	Támogatható	Támogatható	8-10

Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást	Nem támogatható	Nem támogatható	Nem támogatható	
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást	Támogatható	Támogatható	Támogatható	
Összesen			kb. 2 család	kb. 15

7.3.4 Helyi együttműködések

A helyi együttműködések lehetséges fejlesztési irányairól még nincs kellő információ.